

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van
«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

EEN GROOT ROMANCIER STAAT OP.

'k Verhaalde u de tragische terechtstelling van Claude Montcharmont. In heel de pers brak natuurlijk een ongehoord verzet los. De Openbare Mening was des te sterker geschokt, daar het vraagstuk van de afschaffing der toepassing van de doodstraf op de dagorde stond.

De geniale romancier Victor Hugo, evengoed als de fijnbesnaarde dichter Lamartine hadden zich sinds geruime tijd voor de afschaffing uitgesproken. Louis Philippe had de schrijver van «Le dernier Jour d'un condamné» tot pair van Frankrijk verheven, om hem te «belonen voor de zo

schone en de met zo veel wilskracht doorgevoerde strijd» voor de afschaffing van een wet, waarvan de koning zelf had gezegd «dat hij haar gans zijn leven had gehaat». De dichter onderwierp het vraagstuk aan de Constituerende Vergadering. Deze had het behouden van de doodstraf met 498 stemmen tegen 216 besloten. De strijd echter was niet uitgestreden en de terechtstelling van Mont-

charmont, met al haar gruwelijke bijzonderheden, was olie op het vuur.

Charles Hugo, toen 24 jaren oud en redacteur van het dagblad «L'Évènement», liet een verontwaardigd artikel verschijnen.

«Vier dagen geleden», schreef hij zo omtrent, «heeft de wet, op een openbare plaats van een Franse stad, in het aangezicht van de Zon en van de Beschaving, een man gegrepen die zich weerde en beangstigd hilde. Zij heeft hem hals en armen en benen omkneld, hem

bij de haren voortgesleurd, hem het vel van het lichaam openge-
reten, en dat alles om hem naar het schavot te sleuren.

«Vóór vier dagen heeft de Wet met de Misdaad gevochten, en
dit gedurende één vol uur en in aanwezigheid van een, met ontzetting
geslagen bevolking. Wat had die man de Maatschappij misdaan?
Hij had vermoord. Wat heeft de maatschappij die man gedaan? Zij
heeft hem gemarteld. Wat was Uw doel? Wellicht de macht van het
gerecht der mensen tonen aan de menigte, de menigte tot betere ge-
voelens brengen, haar doen begrijpen wat het Recht is door haar de
straf van een misdadiger te laten bijwonen? Een plechtige, indrukwek-
kende, verschrikkelijke daad doen uitkomen?

«Wat hebt ge verkregen? In plaats dat die menigte zich achter
de Wet zou scharen, heeft zij partij gekozen voor de man die ge-
halsrecht werd. Die Menigte was vol afschuw voor die booswicht.
Die afschuw hebt Gij in medelijden veranderd. Ge waart met twee,
met vier, met ik weet niet hoeveel beulen om één man die niet sterven
wou te doden. Ge zijt niet indrukwekkend geweest. Nooit zult ge
door te «doden» bewijzen dat men niet «moorden» mag. Wilt ge
toch de doodstraf behouden? Goed dan, maar ten minste, stopt u weg
wanneer gij terechtstelt! Nodigt de pers, nodigt het volk van Frank-
rijk niet uit, om beulen aan het werk te zien, die niet eens hun am-
bacht kennen. Uw guillotines zijn al even slecht gemaakt als uw
wetten!»

Charles Hugo werd voor het Assisenhof van de Seine gedaagd,
voor «aanvallen tegen de eerbied jegens de wetten».

Victor Hugo maakte gebruik van het Recht dat, door de Wet-
geving op het Krimineel Onderzoek verleend wordt, aan personen,
vreemd aan de Balie, te pleiten voor het Assisenhof om zijn zoon te
verdedigen. De Voorzitter Pastattieu-Lafosse had dit verzoek inge-
willigd.

Er heerste een koortsige belangstelling, die der grote rechterlijke
gebeurtenissen.

— De ware schuldige, deed Victor Hugo uitschijnen, indien
hier iemand schuldig is, ben ik, die sinds vijf en twintig jaren de
strijd voor de onschendbaarheid van het menselijk bestaan voer,
Die misdaad beging ik vóór mijn zoon, met voorbedachten rade, met
volharding. Ik heb die bloedwet van onbeschaafde volkeren bestre-
den en zal haar blijven bestrijden, zolang ik leef. Dat zweer ik u!
Ik zweer het vóór dit slachtoffer van de doodstraf, vóór dit kruis
waaraan, vóór twee duizend jaren, de Menselijke Wet de Goddelijke
Wet genageld heeft».

En de dichter tekende met felle kleuren de dramatische terecht-
stelling van Chalon.

«En», riep Victor Hugo bij het einde van zijn pleidooi uit, «gij
zoudt die kreet van angst, van afgrijzen, van schaamte, die aan een
jongeling ontsnapte, straffen? Gij zoudt aan de guillotine zeggen
«dat zij gelijk heeft» en aan het medelijden, het medelijden dat heil-
lig is, dat «het ongelijk heeft», «dat het schuldig is». Neen, zo iets is
niet mogelijk!»

Toch, niettegenstaande de daverende toejuichingen die bij het
publiek losbraken en die de voorzitter niet onderdrukken kon, werd
Charles Hugo tot zes maanden gevangenisstraf en vijf honderd frank
boet veroordeeld.

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT

dan is mijnheer thuis.

— Maar, antwoordde de sukkelaar, de zaak is ernstig. Indien ik vandaag niet betaal, is uw heer gemachtigd mijn woning aan te slaan en zulks maakt mij ongerust.

Karel Kwakbeen schoot in een lach.

— Waarlijk, Joseph, gij doet mij lachen, zegde hij, wat denkt gij van mijnheer? Meent gij dat hij zich aan iets dergelijks zou laten kennen, hij, die de rechtvaardigheid zelf is? Neen, neen, ga gerust naar huis en kom over drie dagen terug, ik zal inmiddels aan de heer van Heverboom zeggen, dat gij juist op de vervaldag hier geweest zijt om hem te voldoen.

Joseph liet zich bepraten. Hij stond op, half beschaamd over hetgeen hij had durven denken.

— Zo dan, tot over drie dagen, zegde hij, en vergeet toch niet mijnheer opmerkzaam te maken, dat ik hier op tijd en stond met het geld ben geweest.

— Wees gerust, gaf Karel Kwakbeen ten antwoord, dit zal ik niet nalaten.

En hij deed de koopman uitgeleide tot aan de deur.

Juist drie dagen daarna kwam Joseph terug met het geld. Terwijl de meid haar meester ging verwittigen, telde Joseph de volledige som, benevens de intrest, op de tafel. Nauwelijks was dit gedaan, of van Heverboom trad binnen.

— Zo, zo, zegde hij lachend, gij hebt opgepast. Karel heeft mij gezegd dat gij juist op de vervaldag zijt komen betalen, ik was alsdan afwezig, maar dit verandert niets aan de zaak.

— Mijnheer, sprak Joseph, ik heb u hartelijk te danken voor het geld, dat mij door uw toedoen is geleend; gelief eens na te zien, ik geloof dat gij de som en de intrest volledig zult vinden.

De schurk naderde de tafel en zag alles na.

— Juist als goud, zegde hij; zie, beste vriend, gij zijt een deftige kerel.

En hij nam het zakje en schrabde er de gouden en zilveren muntstukken in, opende zijn lessenaar en legde er de beurs behoedzaam op een plankje; daarna draaide hij het schrijftoestel in slot.

— Maar, zegde hij, zich een weinig bedenkend, ik zou u dienen een kwijtbriefje te geven, doch daar het geld gestort is geweest door de heer Pachel, is hij het, die u dit afleveren moet; ik zal hem dadelijk het geld zenden, en hij zal in ruiling mij het kwijtbriefje sturen, ge kunt het over twee of drie dagen bij mij afhalen, zoniet zal ik het u bij gelegenheid zelf komen overhandigen.

— Zeer goed, gaf de sukkelaar tot antwoord, daar is volstrekt geen haast bij; mijn geld is door u ontvangen en het berust dus in goede handen.

Joseph Verboelen ging vrolijk naar huis. Zijn handel had een goede wending genomen, en hij dacht niet meer aan de verliezen, die hij door de moedwilligheid van de soldaten had ondergaan. Zijn schuld was betaald en hij zou dezelfde dag een voor hem aanzienlijke som ontvangen van zijn reiziger, die met blauwe kiel en geverfd linnen wekelijks de markten van het omliggende bezocht.

(Wordt vervolgd)